

Viljo Kohonen:

Kielentestauksen ongelmia

- I Mittaamisen tarpeellisuus: oppimistulosten kontrolli, tavoitteiden konkretisointi, oppilaiden motivointi, valintatilanteet. Keskeinen rooli: päätetutkintojen takaistusvaikutus opetukseen.
- II Mittausteknillisiä näkökohtia: 1. validiteetti (sisältö-, rakenne-, ilmeis-, ennustevaliditeetti), 2. reliabiliteetti (subjektiivisesti arvioidut vs. objektiiviset (monivalinta) tehtävät), 3. erottelukyky (vrt. oppilasvalinnat), 4. toimeenpanokelpoisuus ja taloudellisuus (suurissa joukoissa korjaus tietokoneella, pyrkimys valtakunnallisesti keskitettyihin oppilasvalintoihin; korjaamisen nopeuttaminen, painopiste kokeen suunnittelun puolelle).
- III Oppilasvalintojen ongelmia: Yo-tutkinto ja kouluarvosanat eivät erottele tehokkaasti pyrkijöiden parhaimmista engl. kielen tapaisessa ruuhka-aineessa (Taulut 1 ja 2). Kielitaitoa monipuolisemmin mittaava valintakoe on reliabeli ja erottelukykyinen (Taulu 3). Yhteistyöprojekti Joensuu-Jyväskylä-Turku, kesän 1974 valinnoista raportti sarjassa Kielikeskuksen julkaisuja 5/1974. Mielipidekysely (N=347): 6% pyrkijöistä piti käytettyä testistöä huonona; n.70% ilmoitti, että tämän-tyyppinen valintakoe olisi parempi kuin kaksipuolinen käännöskoe, jollaista kannatti 17%; n.80% oli kokeillun yhteistyön ja sen laajentamisen kannalla.
- IV Taustamuuttujien vaikutuksesta menestykseen: Korrelaatiomatriisi Taulussa 4. Päätelmiä: 1.lopullinen valintapistemäärä sukupuolesta riippumaton, 2.valintakoe suosii pitkän koulukurssin suorittaneita (1%:n riskitaso), 3.koemenestys painottuu kaupunkilaisten hyväksi (kirjall.kokeet: 5%, kuuntelukokeet 1%:n riskitaso), 4.valintapistemäärä suosii lounais-Suomen talousaluetta suhteessa Jyväskylään ja Joensuuhun (1%:n riskitaso), 5.kouluarvosanat kodin sosiaalisesta taustasta riippumattomia, samoin valintakokeen kirjallinen osa; kuuntelukoe suosii ylempiä sosiaaliryhmiä (1%:n riskitaso), mutta lopullisissa valintapistemäärissä ei tilastollista eroa, 6. kieliharjoittelu engl.kielisessä maassa: korreloi positiivisesti sosiaaliryhmään (1%:n taso), mutta samalla tasolla negatiivisesti yo-todistuksen yleisarvosanaan ja lukuaineiden keskiarvoon; korrelaatio valintakokeeseen positiivinen (1%:n taso), samoin lopulliseen valintapistemäärään.

Taulu 1. Turun yliopiston englantilaisen filologian laitokselle vv.1969-74 hakeneet ja valintakokeisiin osallistuneet pyrkijät; vuotuiset uusien opiskelijoiden kiintiöt ja näiden perusteella määräytyneet hyväksymisprosentit. Oikeanpuoleisessa sarakkeessa vv.1969-73 saavutetut laudatur-arvosanat yo-tutkinnon pakollisessa engl.kokeessa, prosentteina kokeen suorittaneiden määrästä (N).

vuosi	hakem.	kokeessa	kiintiö	hyv.-%	yo-tutk. laud.-%	N
1969	604	178	80	(-)	18.25%	10 110
1970	895	227	80	(-)	19.70%	11 101
1971	1049	287	80	27.9%	22.03%	12 844
1972	845	295	80	27.1%	20.25%	14 653
1973	650	297	70	23.6%	22.86%	16 595
1974	642	383	55	14.4%	(ei tietoa)	

Keskiarvot v:sta 1971: hyväksymisprosentti 22.6%, yo-tutkinnon laudatur-arvosanoja keskimäärin 21.7%.

Taulu 2. Eräiden kouluarvosanojen keskiarvot ja hajonnat v.1974 engl.valintakokeen suorittaneilla (N=843), sekä vastaavat Turkuun hyväksytyjen keskiarvot (N=59).

	Koko populaatio (N=843)			Turkuun hyväksytyt (N=59)	
arvosana vaiht.väli	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	
yo-yl.arvos.	1-9	6.8	1.7 = cl-mcl	8.8 = mcl-1	
yo-englanti	1-9	7.4	1.9 =mcl-1	8.2 = mcl-1	
yo-äidink.	1-9	6.0	2.2 = cl	7.9 = mcl-1	
lukuain. $\bar{x}$	1-9	3.5	2.3 =8.0-8.2	5.9 = 8.5-8.6	
opett.engl.	5-9	7.5	1.0 = 8-9	8.5 = 9-10	

Käytetyt testityypit: 1. Sanasto ja kielioppi I (71 osiota, engl.kielinen lauseyhteys), 2. Sanasto ja kielioppi II (76 osiota, yhtenäisessä tekstissä), 3. Käännösanalyysi (50 osiota, suomenkielisessä lauseessa alleviivatulle osalle esitettyjen vaihtoehtojen valitseminen), 4. Luetun ymmärtäminen (26 osiota, lyhyiden tekstijaksojen pääsisällön ymmärtäminen), 5. Äänneiden diskriminointi (50 osiota), 6. Kuullun ymmärtäminen (26 osiota, lyhyiden puheotteiden pääsisällön tajuaminen), sekä 7. Lyhyt engl.kielinen luento (10 osiota, luennon kesto 3 min., jonka aikana oli lupa tehdä muistiinpanoja; kysymykset esille vasta luennon jälkeen, vastaaminen muistiinpanojen avulla).

Taulu 3. Kesän 1974 engl.valintakokeen testianalyysin päätulokset: pistemäärien vaihteluvälit, keskiarvot ja hajonnat sekä testien keskimääräiset ratkaisuprosentit ja reliabiliteetit.

testi	vaiht.väli	$\bar{x}$	S.D.	keskim. ratk.-%	reliabiliteetit.
1.	10-65	34.6	9.8	48.8%	.86
2.	12-63	45.3	6.2	64.2%	.70
3.	12-45	30.6	5.7	62.1%	.74
4.	2-26	16.3	4.8	52.7%	.79
5.	17-50	40.1	7.4	80.2%	.89
6.	5-26	18.9	4.3	72.7%	.78
7.	1-10	5.7	2.1	6.8%	.54
KOE	124-303	222.7	33.4		.91

(Korkein mahd. pistem., todist. mukaanlukien, 343, josta 303= 88.3%)

